



Všetko dobré skončí dobře

Poviem vám jeden príbeh, ktorý som počul, keď som bol ešte malý chlapec. Vždy, keď si spomeniem na koniec tohto príbehu, zdá sa mi lepší a lepší. V skutočnosti sú niektoré rozprávky také ako ľudia - čím sú staršie, tým sú krajšie.

Boli raz dva gazdovské domy. Strechy mali zo slamy, poupchávané machom a na každej z nich bolo jedno bocianie hniezdo. Steny na domoch sa prehýňali do pravá i do ľavá; mali dve alebo tri nízke okná a nedali sa otvoriť, až



na jedno. Rúra na pečenie vyčnievala zo steny ako tučné brucho. Za plotom rástol kozí list a pod jeho konármi bolo jazierko pre kačky. Strážny pes brechal na každého, kto prechádzal okolo.

V jednej tej chatrči žil manželský pár - starý sedliak a jeho žena. Boli tak chudobní, že nemali nič, okrem jedného koňa, ktorý sa pásol na tráve v priekopách popri ceste. Keď išiel sedliak do mesta, vždy išiel na koni. Susedia si často od neho požičiavali koňa a na oplátku, pomáhali zas dobrému gazdovi pri rôznych prácach. No akokoľvek už bolo, raz si zmyslel, že sa musí koňa zbaviť. Rozhodol sa, že ho predá alebo vymení za čokoľvek iné, len aby to bolo pre nich viac osožnejšie.

"Musíš sa sám rozhodnúť," povedala žena. "Dnes je v meste jarmok. Zober tam koňa so sebou. Ak zarobíš, tak ho predaj, alebo ho vymeň za niečo iné. Akokoľvek sa rozhodneš, ja s tým súhlasím. A teraz sa už priprav na cestu."

Okolo hrdla mu založila prekrásnu šatku a uviazala mu na nej moderný dvojitý uzol. Dlaňou mu uhladila klobúk a pobožkala ho.





Potom sa už vybral na koni do mesta, že ho predá alebo vymení.

"Áno, môj muž vie, čo robí. Vie obchodovať lepšie ako ktokoľvek iný," povedala žena a zakývala mu.

Slniečko krásne žiarilo a na oblohe nebol ani obláčik. Vietor pofukoval a roznášal prach z cesty, po ktorej sa Tudia ponáhľali do mesta na vozoch, na koňoch, alebo išli pešo. Všetkým

bolo veľmi teplo, ale na blízku nebol žiadny hostinec.

Medzi ľuďmi išiel jeden muž, ktorý viedol na jarmok kravu. Bola to nádherná krava.

"Musí dávať chutné mlieko!" pomyslel si sedliak. "To by bola znamenitá výmena - takúto kravu za môjho koňa!"

"Hej, ty tam s tou kravou!" zakričal sedliak, "mám pre teba ponuku. Ja viem, že kôň má väčšiu hodnotu ako krava, ale mne to nevadí - z kravy budem mať viac úžitku ako z koňa. Chcel by si vymeniť tvoju kravu za môjho koňa?"

"Samozrejme, s radosťou!" odpovedal muž a vymenili si svoje zvieratá.

Sedliak už urobil, čo plánoval a mohol sa vrátiť domov. Ale pretože chcel tiež vidieť jarmok, rozhodol sa, že predsa len pôjde do mesta. Teraz už viedol kravu a rezko si pritom vykračoval. Onedlho stretol druhého muža, ktorý viedol na jarmok ovcu. Bolo to vzácné plemeno, s hustou vlnenou srstou.

"To by bolo, keby som mohol mať takéto krásne zviera!" pomyslel si sedliak. "Ovca sa bude sama pásť popri našom plote. Cez zimu ju

môžem chovať v našom dome - to by bolo niečo pre moju drahú ženu. Ovca bude pre nás užitočnejšia ako krava."

"Dobrý deň priateľko, chcel by si vymeniť svoju ovcu?" zakričal sedliak.

Nemusel sa ho pýtať dvakrát. Muž sa ponáhlal pre kravu a veľmi rád mu dal svoju ovcu.

Starý sedliak pokračoval v ceste, teraz už s ovcou. Zanedlho zbadal muža, ako nesie pod pazuchou živú hus. Bola to dobre vykrmená hus - takú hus len tak nenájdete. Starý sedliak ju obdivoval.

"Ty máš ale pekné stvorenie," povedal mužovi, keď k nemu prichádzal. "To je ale mimoriadny vták, pekne vykrmený! A aké má prekrásne perie!"

Sedliak myslel len na hus! "Ak budeme mať túto hus, stavím sa, že moja žena ju ešte lepšie vykrmi. Nemôžem takú šancu premeškať! Pamätám si, keď mi moja žena povedala: 'Ach! keby sme len mohli mať hus spolu s našimi kačičkami, to by bolo naozaj pekné!' Myslím, že teraz mám jedinečnú príležitosť, aby sme ju mali. A jeden je viac ako sú dva!"

"Počúvaj sem priateľko," povedal sedliak



"Chcel by si so mnou meniť? Nechcel by si moju ovcu za tvoju hus? Nič viac za ňu nechcem."

Tohto muža sa tiež nemusel pýtať dvakrát a hus patrila starému sedliakovi. No ale teraz už bol blízko mesta. Hluk bol ešte väčší. Muži so svojimi zvieratami sa rýchlo ponáhľali do mesta. Niektorí ľudia išli cez priekopy, popri oplotených poliach. A pred bránou sa všetci tlačili, aby sa dostali na jarmok.

Mestský dozorca zodvihol hore sliepku. Chcel ju zviazať povrazom, aby mu neuletela, no sliepka sa ho nezľakla a ušla mu. Sadla si na bránu a narovнала si svoje krídelká, mihla okom ako prešibané zviera a urobila: "kvok, kvok."

Či na niečo práve myslela? To som nevedel. No hneď, ako ju sedliak zbadal, začal sa smiať.

"Táto sliepka je ešte krajšia ako sliepky u pána farára," zachichotal sa. "A aká je len smiešna! Ktokoľvek sa na ňu pozrie, musí prasknúť od smiechu! Pane bože! Keby som ju tak len mohol mať. Ved' o sliepku sa netreba ani veľmi starať. Sama si pozbiera zrno, alebo omrvinky z chleba priamo zo zeme. Myslím, že



ak sa mi podarí vymeniť moju hus za sliepku, urobím ten najlepší obchod."

Potom sa prihovoriť mestskému dozorcovi: "Chcel by si vymeniť tvoju sliepku za moju hus?"

"Vymeniť?" odpovedal dozorca. "To by bolo znamenité."

Mestský dozorca si zobral hus a starý sedliak mal sliepku. Keďže po ceste na jarmok sedliak urobil už niekoľko výmen, cítil sa byť unavený a k tomu mu bolo ešte aj veľmi teplo. Chcel si niečo zajať a napiť sa, a tak sa zastavil v hostinci. Z hostinca práve vychádzal chlapec, ktorý niesol plný vak.

"A čože nesieš v tom vaku?" opýtal sa ho sedliak.

"Zelené jablká, idem nachovať moje prasiatko," odpovedal chlapec.

"Čo to hovoríš? Zelené jablká pre prasa? Ale veď to je predsa veľká škoda! Z takých jablák vie moja žena urobiť niečo lepšie. Aká by len bola šťastná keby ich mohla mať! Veď naša jabloň vedľa stajne vlani nemala ani len jedno jabĺčko. Dali by sme ich do kredenca a tam by dozreli. 'Tak zjednaj, aby každý bol spokojný,' hovoríeva

moja žena. Čo by takj)ovedala, keby som jej priniesol plný vak jablčok? Musím jej urobiť tú radosť."

"No a čo mi dáš za jablká?" opýtal sa ho chlapec.

"Co ti dám? Predsa sliepku! To ti nestačí?" povedal sedliak.

Hned' a zaraz si vymenili sliepku za jablká a sedliak vošiel do hostinca s vakom, ktorý opatrne položil vedľa pece. Potom si dal za pohárik. Pec bola horúca, no sedliak si toho nevšimol.

V hostinci bolo veľa ľudí - koniari, statkári a tiež dvaja náhodní cudzinci. Cudzinci museli byť veľmi bohatí, pretože mali plné vrecká zlatiek. A ešte len uvidíte, ako sa radi stavovali!

Ssss-ssss! Zrazu z pece začal vychádzať zvláštny zvuk. To sa jablká začali dusiť.

"Čo je to?" opýtal sa jeden z cudzincov.

"Och, ved' to sú moje jablká!" povedal sedliak a porozprával im, ako najprv vymenil koňa za kravu, až nakoniec prišiel k jablkám.

"Tvoja pani bude iste pekne zúrivá, keď sa vrátiš domov!" povedali cudzinci.

"Vôbec nie!" povedal sedliak. "Nezáleží na tom, ako som pochodil, pekne ma objíme



a povie: "Čo môj muž urobí, to je vždy správne. Všetko dobré skončí dobre."

"Chceš sa stavať?" povedal cudzinec.

"Môžeme sa stavať o všetko zlato čo máme - o sto zlatých, čo má váhu sto kilo."

"Mne by stačilo aj za tašku zlata," odpovedal sedliak. "Ja sa môžem stavať len o tento vak jablák. Myslím si, že je to výhodná ponuka. Čo vy na to páni?"

"V poriadku, súhlasíme, to nám stačí!"

A tak sa stavili. Traja muži si vypožičali od hostinského povoz, nasadli do neho a zanedlho prišli na malú sedliacku

"Dobrý večer, milá moja," povedal sedliak žene, keď vošiel do chalupy.

"Dobrý večer aj tebe, drahý môj," odpovedala mu žena.

"Vymenil som koňa."

"Och! Vedela som, že vieš ako treba obchodovať," povedala žena. Objala ho a nevšímalá si pritom ani vak s jablkami, ani cudzincov.

"Vymenil som koňa za kravu!" povedal sedliak.

"Ďakovať Pánu! Budeme mať dobrého mlieka, masla a tvarohu! Lepšie si ani nemohol urobiť," vykrikla žena.

"Áno, ale potom som vymenil kravu za ovcu," pokračoval sedliak.

"Však to je ešte lepšie," usmiala sa jeho žena. "Máme predsa dost' trávy, kde sa môže pásť. Ovca tiež dáva mlieko. Ja mám veľmi rada ovčí syr. No a nadovšetko budem mať z nej vlnu, z ktorej uštrikujem punčochy a pekné teplé kabáty. Veruže, z kravy by sme nemali toľko osohu! Myslel si na všetko!"

"Ale to ešte nie je koniec, moja milá. Ovcu som vymenil za hus."

"Ako len dobre, tohto roku budeme mať liečenú hus na Vianoce! *Pá.é* je to len pekné od teba, môj drahý, že tak na mňa myslíš. Dobre leda. Máme do Vianoc ešte dost' času, aby sme hus dobre vykrmili."

"No, ale ja tú hus nemám; vymenil som ju za sliepku," pokračoval sedliak.

"Sliepka tiež nie je na zahodenie," povedala jeho žena. "Znáša vajíčka a keď ich vysesí, budeme mať malé kurčiatka. Mať tak skutočný gazdovský dvor - to bol vždy môj sen."

"Ale ani tú už nemám, moja milá žienka."



Vymenil som ju za vak ešte zelených jablák,"
dodal nakoniec sedliak.

"Naozaj? Je to pravda?" povzdychla si žena.

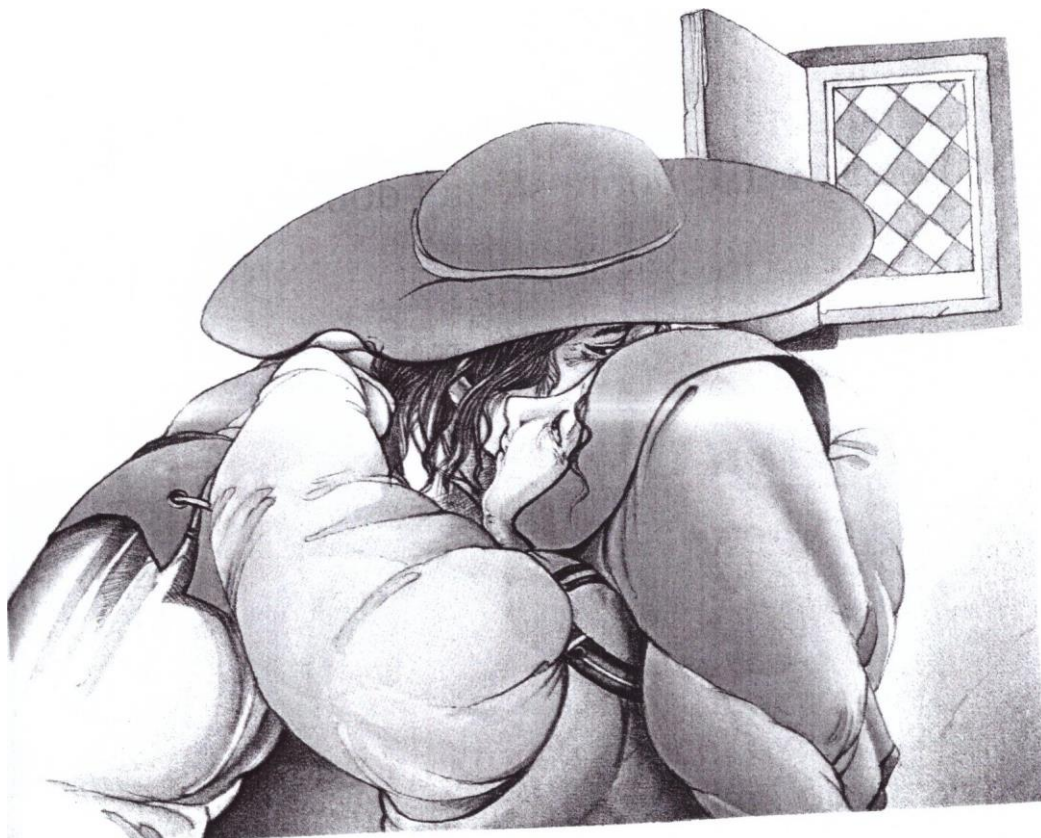
"Ale ved' ja ťa musím za to pobožkať, môj
drahý mužiček! Chceš vedieť, čo sa mi dnes ráno
prihodilo? Hneď, len čo si odišiel, začala som
premýšľať, čo ti prichystám na večeru. Praženicu
na masle a cibuli, to bolo jediné, čo by som ti tak
mohla urobiť. Mala som síce vajíčka a maslo, no
nemala som cibuľu."

"Vybrala som sa za správcem školy, ktorý
pestuje cibuľu, no bola tam len jeho žena. Vieš,
aká je to skupáňa a pritom sa zdá, že aká je milá?
Chcela som si od nej požičať za hrst' cibule."
"Požičať!" vykrikla. "Ale ved' mi sami nemáme,
ani len zeleného jablka, nieto ešte cibuľu. Je mi
veľmi ľúto susedka."

"A tak som sa vrátila domov. Hneď zajtra k nej
pôjdem a ponúknem jej jablká čo si priniesol,
keďže ani len tie nemajú! Iste bude veľmi
prekvapená! Viem šiju živo predstaviť!"

Potom sa hodila mužovi okolo hrdla a
bozkávala ho, len tak cmukalo. Skoro ako
keby bola bozkávala malé dieťa.

"Dobre, dobre!" povedali cudzinci. "Tak



málo, čo si priniesol za koňa, nedokázalo zmeniť i len na sekundu jej dobrú náladu. Myslím, že vyhral svoju stávkku, priateľko!" Sedliak dostal za tašku zlatiek, a tak bola jeho žena po všetkom tom vyjednávaní ešte viacej ním nadšená.

Sedliak sa stal bohatší presne tak, ako keby bol desaťkrát predal svojho koňa o tridsaťkrát

drahšie. Toto je príbeh, ktorý mi rozprávali, keď som bol ešte malý chlapec, zdal sa mi veľmi rozumný. Teraz ho poznáte aj vy a nikdy nezabudnite: "Čo starý muž urobí, je všetko dobre a všetko dobre skončí dobre!"

